

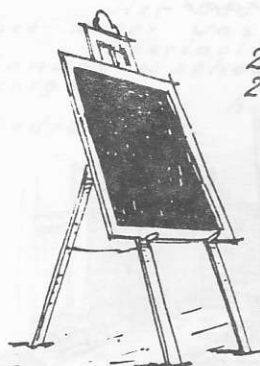
GEMEENTE EN ONDERWIJSVOORZIENING IN DE PERIODE VAN DE WEDEROPBOUW 1945-1950

In oktober 1950 werd door de gemeente een rapport uitgegeven onder de titel "Hoe Gemert groeit en bouwt aan zijn toekomst". Behalve een verslag van verrichte werkzaamheden in de naoorlogse periode van herstel en wederopbouw, geeft het rapport een blik vooruit hoe men denkt tegemoet te komen aan gesignaleerde behoeften van de plaatselijke gemeenschap.

Hoofdstuksgewijs werd onder de aandacht gebracht wat was verricht en welke plannen men had op het gebied van woningbouw, gezondheidszorg, onderwijs, sociale zorg, industrie, handel, landbouw, cultureel leven etc. In eerdere afleveringen van Gemerts Heem werden de twee eerstgenoemde hoofdstukken al eens gereproduceerd (zie jaargang 1985, nr.3 en jaargang 1986 nr.2). Het onderwerp "Onderwijs" is nu aan de beurt. En het is met name op dit terrein dat in de eerste vijf jaar na de oorlog heel wat nieuwe lijnen werden uitgezet. De tijd was er ook naar. De hiernavolgende tekst geeft niet alleen een kenmerkend tijdsbeeld waarop het gemeentelijk beleid van die jaren stoelde, maar ook plannen die niet, of op een geheel andere wijze uiteindelijk zouden worden gerealiseerd.

Als voorbeeld kan genoemd worden het ontwerp voor een indrukwekkende "sporthal", die onder meer moest dienen als Centrale Gymnastiekzaal. "In Gemert heeft men geen enkel gymlokaal maar wel veel kromme ruggen", zo motiveerde men de noodzaak en de urgentie van een dergelijke te verwezenlijke voorziening....

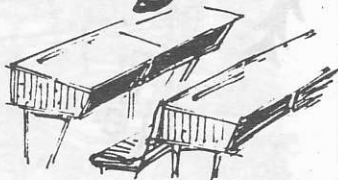
De tekst van het gemeentelijk rapport is van wijlen L.v.d. Vliert, het fraaie tekenwerk van L. Ph. Spildoorn, de toenmalige directeur van de Dienst Gemeentewerken.

$$2 \times 2 = 4$$

$$2 \times 3 =$$

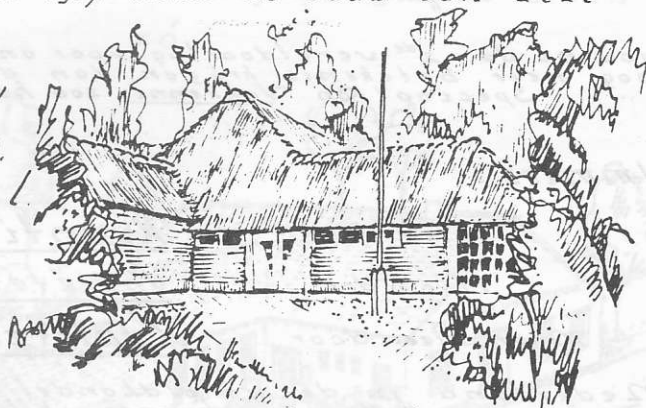
Onderwijs.

Naarmate Gemert groeide, steeg ook de behoefte aan uitbreiding van het onderwijs.

Daar werd dan ook in 1944 mee begonnen. Een U.L.O.-school werd gesticht maar een geschikt gebouw had men nog niet. Daar zorgde toen de gemeente voor. In 1947 kwam de bouw van deze

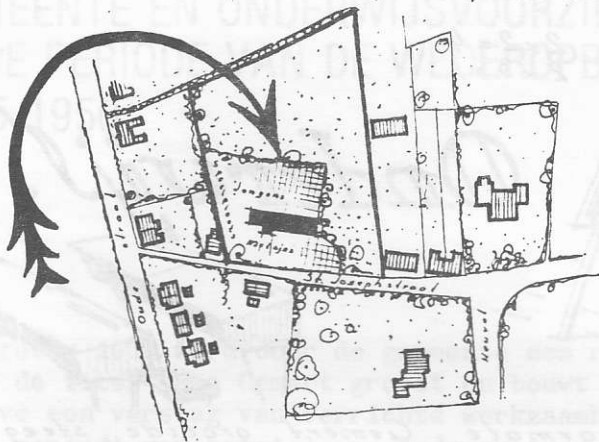
Nood
U.L.O.
School.

gereed en zo gauw als er bouwvolume beschikbaar is, komt er in nieuw (permanen!) gebouw voor de leerlingen van St. Willibrord.

Hiervoor wist de Gemeente zo pas
nog beslag te leggen op een mooi terrein
gelegen aan de St. Josephstraat.

Het

"Kenni's is macht"

zou na de 2de wereldoorlog voor ons Land
nog meer betekenis krijgen dan daarvoor.
Speciaal op Vakkennis zou het aankomen

Immers:

Niet door

Kwantiteit

noch door

Variëteit

Maar alleen door

Kwaliteit

zal

Nederland in de wereldhandel een rol
van enige betekenis kunnen blijven
vervullen

Elementair Vakonderwijs

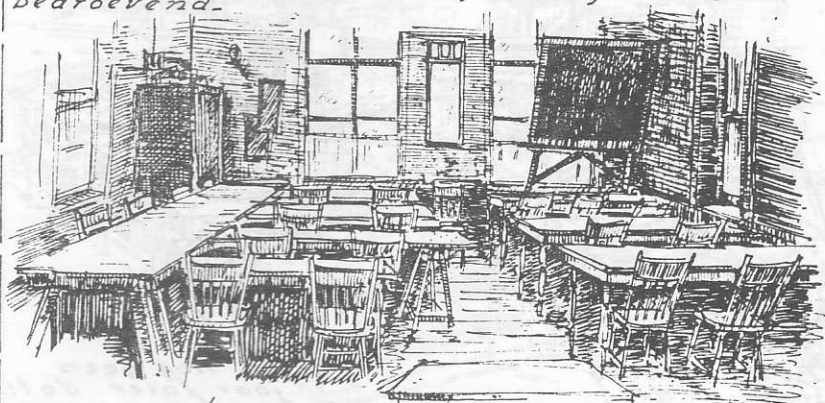
is daarom
een eerste eis.

Gemert kende dat niet, tot dat in 1947
Voor de boeren een gemeentelijke Landbouwschool.

Voor de arbeiders een gemeentelijke ^{en} Ambachtsschool.

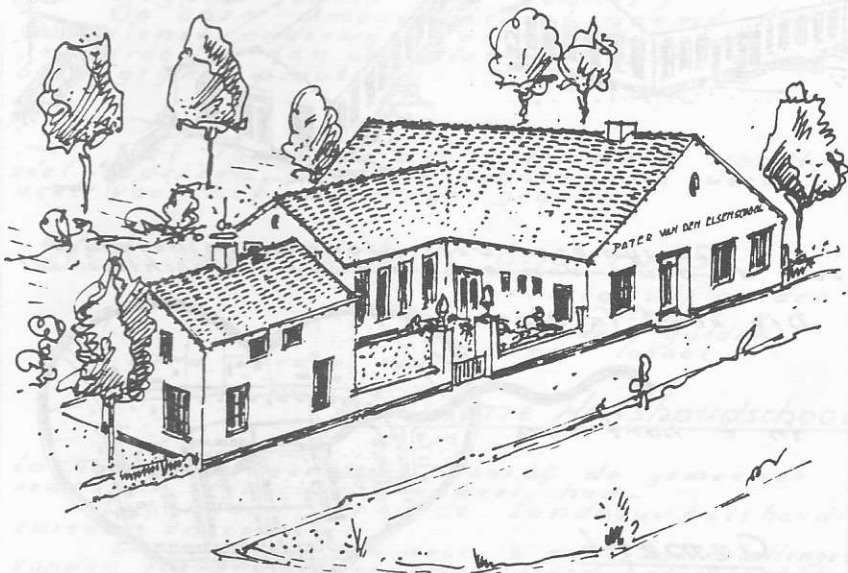
werd gesticht.

Het had heel wat voeten in aarde eer
 het zover was.
 Speciaal de financiering der
 landbouwschool baarde aanvankelijk veel
 zorgen.
 Haar huisvesting is nog steeds
 bedroevend.

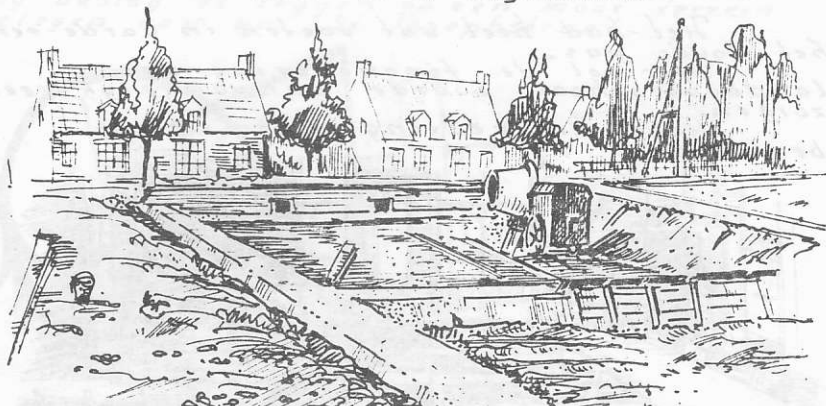
maar voorjaar 1951 zal er voor de
 „Pater van den Elsen school”
 aan de Den Dubbeldenweg een gebouw staan
 dat er

zó

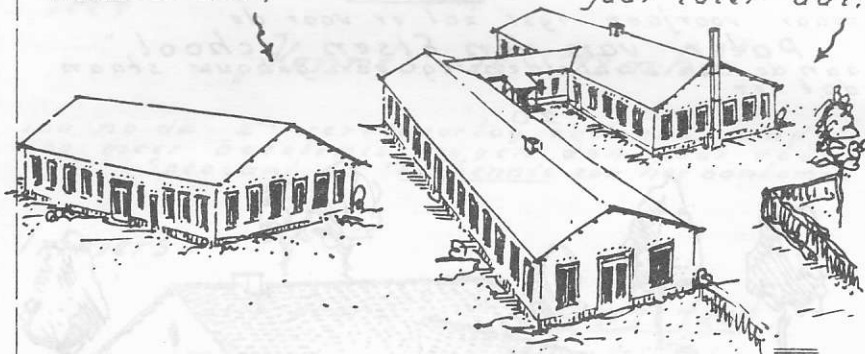
uitziet.

met de bouw is al begonnen:

Met de Ambachtsschool ging het wat vlotter

Bij de opening
stond er dit:

en nog geen
jaar later dat:

Nu zijn er al weer plannen in de maak
voor de bouw van een nieuwe Ambachtsschool

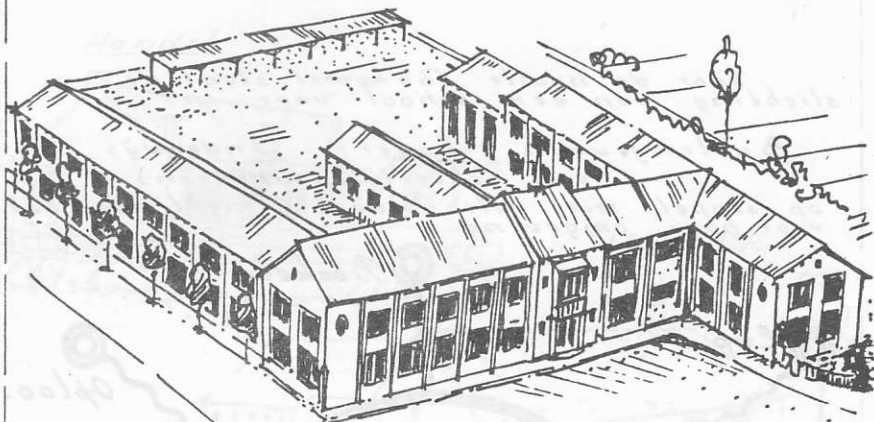
Die komt te slaan

in 't hart van

Gemert.

en de Dienst van gemeentewerken
(die ook de gebouwen van de nood-Ambachtsschool
en van de Landbouwschool ontwierp)
tekende hiervoor zo iets.

Tussen (), wist U dat zelfs in het
moderne Amerika veel meer personen
ontslagen worden wegens karakterfouten
dan wegens gebrek aan kennis?
Op onze Ambachtsschool neemt het
Godsdienst onderwijs (al heet de school
„neutraal“) dan ook niet voor niets zo'n
belangrijke plaats in.

Wat langs de weg getimmerd wordt,
ziel iedereen, maar ook binnenshuis werd
veel voor het onderwijs gedaan.

Het bewaarschool onderwijs.

Er werd verder een

kreeg vijf gulden
per kleuter +
honderd gulden
per lokaal.

Algemene Huishoudschool.

in het leven geroepen, waarbij de gemeente
een zeer werkzaam aandeel had.
Daarnaast bleef de Landbouw huishoud-
cursus bestaan.

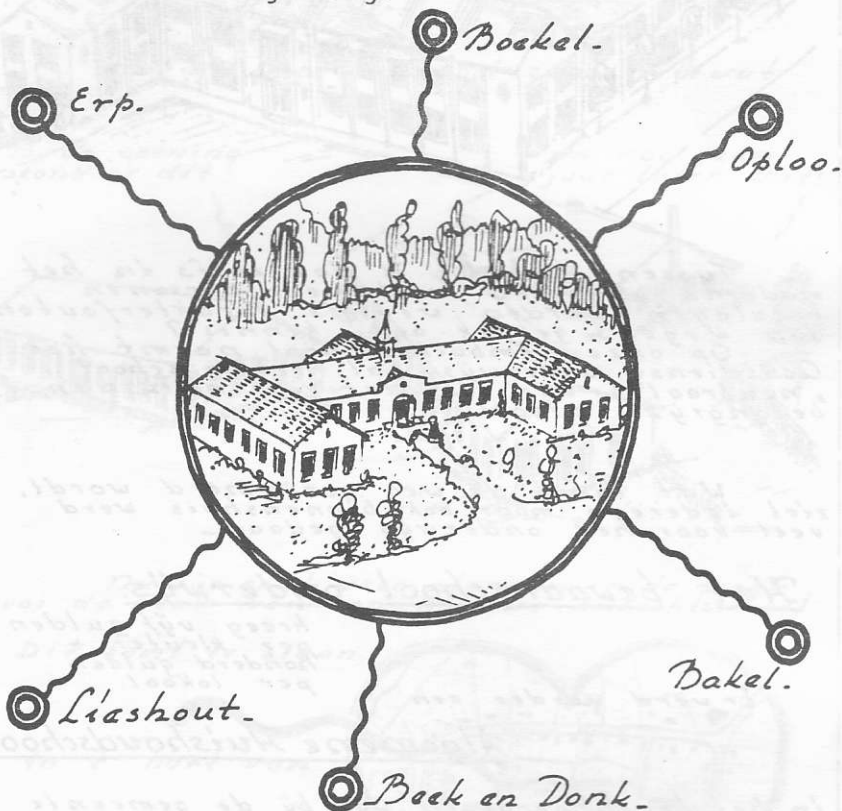
De besturen van deze 2 onderwijsinstellingen
vonden elkaar echter en zo werd het mogelijk,
dat onder gemeenschappelijke leiding in 1949
voor beide als top CCM

..... Mater Amabilisschool

werd opgericht, met alleen de practijklessen in koken en naaien gesplitst in algemeen- en landbouwhuishoudonderwijs.
Ook bij de totstandkoming van dit instituut was de Gemeente actief werkzaam

Voor de naaste toekomst sloot de stichting van een school voor het

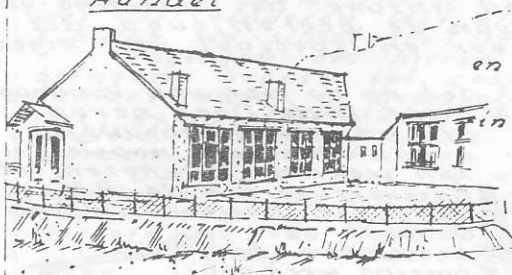
Builegewoon Loger Onderwijs
(voor achterlijke kinderen)
op stapel, niet alleen voor Gemert, maar ook voor haar omgeving.

Bij schrijven van 13 Mrt. 1950 werd bereids bericht ontvangen dat Gemert voor het jaar 1951 op de urgentielijst geplaatst is voor de bouw van deze (5 klassige) school.

Het gemeente bestuur verleende
verder ook nog zijn medewerking aan de
uitbreiding van de scholen in

Handel

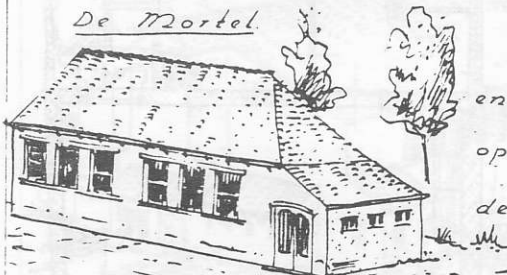

Elsendorp

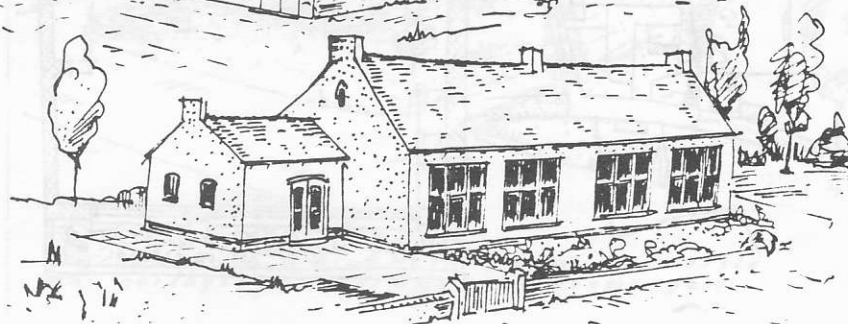
en aan de stechting van nieuwe schoolgebouwen
in

De Mortel

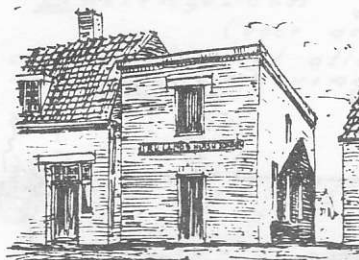
op

de Vossenbergh

terwyl het bestuur van de R.H. Boerenbond tijdens het ontstaan van dit draaiboek een aanvang maakte met de uitvoering van zijn plannen tot verbetering van de huisvesting van de R.H. Landbouwhuishoudschool.

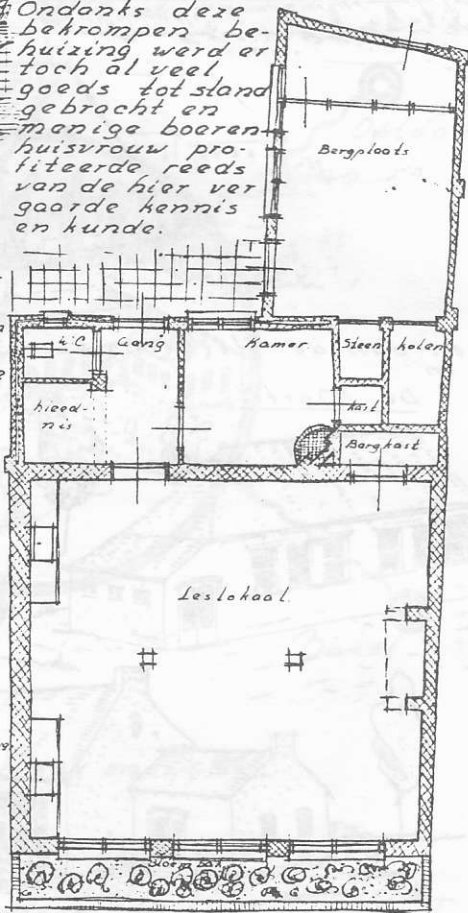
Enerzijds was dit geen overbodige luxe, maar anderzijds kan hierin ook weer worden gezien een duidelijk bewijs van de voortdurende belangstelling van het bestuur van de Boerenbond, inzake de opleiding en de ontwikkeling van de boerenjeugd, dit dan in eigen steer en speciaal voor eigen werk en milieu.

Tot op de dag van vandaag dient in de Deel nevenstaand nood-gebouwtje, waarin men zich nauwelijks kan wenden of keren, tot huisvesting van de R.H. Gemeente Boerinnenschool.

Ondanks deze bekrompen behuizing werd er toch al veel goeds tot stand gebracht en menige boerenhuisvrouw profiteerde reeds van de hier vergaarde kennis en kunde.

Nu wordt een magazijn van de Boerenbond verbouwd tot een ruim en licht leslokaal van $\pm 600 m^2$ met daaraan annex o.a. een kamer voor de directrice, kleedruimte en bergruimte. Dat is hier te doen.

Mens sana in corpore sano.

Inderdaad, een gezonde ziel moet in een gezond lichaam huizen.

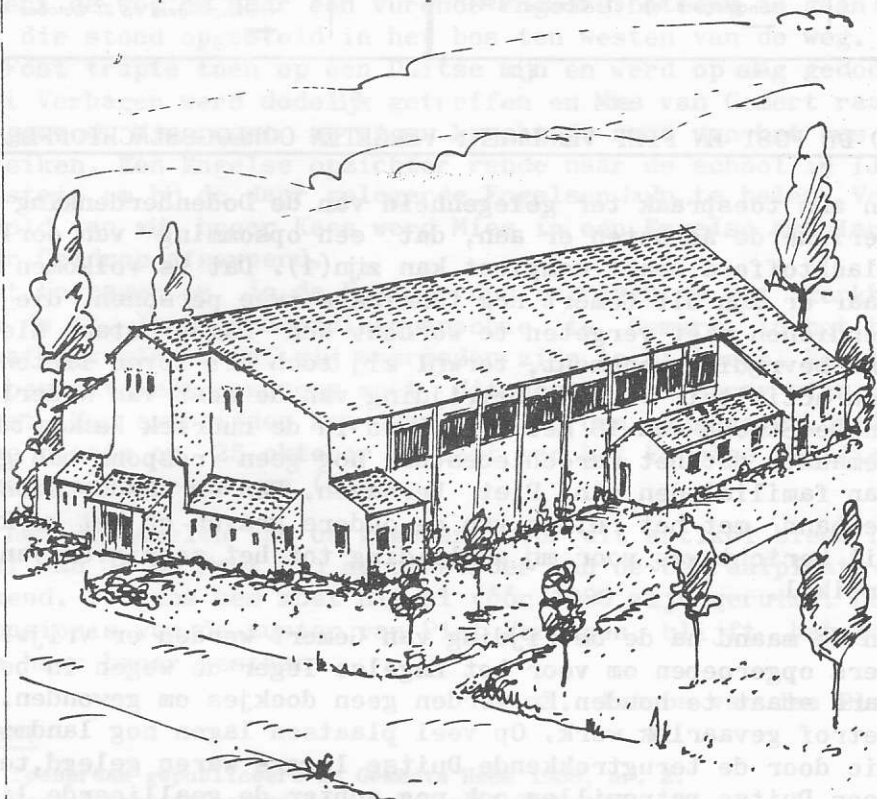
Maar het gymnastiekonderwijs werd tot op heden in Gemert stiefmoederlijk behandeld.

Dat kon trouwens niet anders, want Gemert is geen enkele gymnastiekzaal, maar wel veel kinderen met kromme ruggen (aldus de schoolarts) rijk.

Pogingen om hierin verbetering te brengen, hebben tot resultaat gehad, dat Gemert, zodra er bouwvolumen voor de bouw van gymnastiekl lokalen beschikbaar wordt gesteld, aanstands op de urgentielijst zal worden geplaatst.

Dat klonk niet in dovemans-oren, zodat een ontwerp van een centrale gymnastiekzaal (tevens te gebruiken voor andere doeleinden), al klaar ligt.

Dit ontsproot aan het brein van de Heer Speldoorn,

een waardig sluitstuk van de eerste na-oorlogse onderwijs voorzieningen.